

Zarządzenie Nr 103/2017
Burmistrza Iłży
z dnia 19 grudnia 2017 roku

w sprawie zatwierdzenia Diagnozy potrzeb edukacyjnych i sytuacji problemowych Szkoły Podstawowej w Iłży.

Na podstawie art. 57, ust. 1, pkt 3 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo Oświatowe, ustaliam co następuje:

§ 1

Zatwierdzam Diagnozę potrzeb edukacyjnych i sytuacji problemowych Szkoły Podstawowej w Iłży.

§ 2

Treść Diagnozy potrzeb edukacyjnych i sytuacji problemowych Szkoły Podstawowej w Iłży stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 19 grudnia 2017 roku.

BURMISTRZ IŁŻY

Andrzej Moskwa

Załącznik nr 1 do Zarządzeniem Burmistrza Iłży Nr 103/2017 z dnia 19 grudnia 2017r.

**Szkoła Podstawowa
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
w Iłży**

**ul. Wójtowska 5
27 – 100 Iłża**

**DIAGNOZA POTRZEB
EDUKACYJNYCH
I SYTUACJI PROBLEMOWEJ**

NIP 7962974803

Regon 001174727

tel.: 48 616 51 36

e-mail: pspilza@poczta.onet.pl

<http://pspilza.pl>

Iłża, grudzień 2017

I. Cel diagnozy

Celem diagnozy jest poznanie potrzeb edukacyjnych i obszarów problemowych w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Iłży, w szczególności określenie potrzeb edukacyjnych w zakresie przedmiotów, z którymi uczniowie mają największe problemy oraz przedmiotów, w których uczniowie przejawiają szczególne uzdolnienia.

Diagnoza została przeprowadzona w okresie październik - grudzień 2017 r. przez Szkołę Podstawową im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Iłży.

Przeprowadzono wywiady z uczniami (w trakcie lekcji) i z rodzicami (na wywiadówkach), nauczycielami, w tym wychowawcami klas. Przeanalizowano średnie ocen z poszczególnych przedmiotów/bloków na koniec roku szkolnego 2016/17, wyniki egzaminów z roku 2015/2016. Przeanalizowano wnioski i rekomendacje z ewaluacji wewnętrznej, sprawozdania zespołów przedmiotowych, zapisy w dziennikach zajęć (tematyka, frekwencja itd.), uwzględniono obserwacje wychowawców klas i rekomendacje samorządu uczniowskiego..

Diagnoza obejmuje w szczególności n/w elementy:

- 1) analiza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- 2) analiza budowania i rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych,
- 3) analiza rozwoju edukacji cyfrowej oraz nauczania eksperymentalnego,
- 4) analiza przygotowania nauczycieli przedmiotów ogólnych do korzystania z najnowszych narzędzi wspierających edukację,
- 5) analiza wyposażenia szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy, z uwzględnieniem inwentaryzacji posiadanego sprzętu (w szczególności sprzętu zakupionego ze środków UE we wcześniejszych perspektywach finansowych i wciąż używanego).

II. Potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, analiza budowania i rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych

A. Stan obecny – liczebność i struktura uczniów oraz ich wyniki

W Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Iłży w grudniu br. uczyło się 525 uczniów (256 dziewczynek, i 269 chłopców) w tym 14 dzieci niepełnosprawnych (5 dziewczynek, 9 chłopców).

Do klas I-III uczęszczało łącznie 206 dzieci (105 dziewczynek i 101 chłopców).

Natomiast do klas IV-VII uczęszczało 319 dzieci (151 dziewczynek i 168 chłopców).

Strukturę z podziałem na płeć ukazują poniższe tabele:

Tab. 1. Liczebność poszczególnych klas w roku szkolnym 2017/2018 (stan - listopad 2017)

Klasa	RAZEM	Kobiety	Mężczyźni
1a	23	12	11
1b	21	10	11
1c	21	12	9
2a	18	9	9
2b	19	8	11
3a	20	10	10
3b	21	10	11
3c	25	16	9
3d	20	12	8
3e	18	6	12
4a	26	15	11
4b	25	14	11
4c	25	11	14
4d	23	10	13
5a	25	10	15
5b	25	17	8
5c	17	8	9
6a	29	12	17
6b	28	14	14
6c	25	15	10
7	71	25	46
Razem	525	256	269

Tab. 2. Liczebność poszczególnych roczników w roku szkolnym 2017/2018 z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami (stan - listopad 2017)

SP	stan obecny		dzieci z niepełnosprawnościami	
	dziewczynki	chłopcy	dziewczynki	chłopcy
0	0	0	0	0
I	34	31	0	1
II	17	20	0	1
III	54	50	1	2
IV	50	49	0	1
V	35	32	1	1
VI	41	41	2	2
VII	25	46	1	1
RAZEM I - VII	256	269	5	9

Uczniowie szkoły zamieszkują: miasto – 270, w tym 121 dziewcząt, wieś – 255, w tym dziewcząt 135.

Zgodnie z klasyfikacją DEGURBA gmina Iłża należy do obszarów słabo zaludnionych (wiejskich) – 50% ludności zamieszkuje obszary wiejskie.

WYNIKI W NAUCE UCZNIÓW KLAS I-III

Sprawdzian kompetencji trzecioklasisty

W kwietniu 2017 roku 91 uczniów klasy III pisało Ogólnopolski Sprawdzian Trzecioklasisty opracowany przez wydawnictwo Pedagogiczne MAC Edukacja. Test miał za zadanie sprawdzić wiedzę i umiejętności zgodnie z podstawą programową po I etapie nauki. Sprawdzian składał się z dwóch części podstawowych: języka polskiego i matematyki oraz z części dodatkowej - przyrody. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń mógł uzyskać 128 punktów: 88 pkt z języka polskiego, 40 pkt z matematyki i przyrody.

Wyniki testu przedstawiają się następująco:

Tab. 3. Wyniki sprawdzianu trzecioklasistów sprawdzającego kompetencje humanistyczne, matematyczne i przyrodnicze (2017 r.)

klasa	Język polski	Matematyka
Klasa III a	71,6	74,8
Klasa III b	78,5	75,1
Klasa III c	76,2	74,8
Klasa III d	79,6	74,9
Szkoła	76,5	74,9

Test składał się z dwóch części i sprawdzał następujące umiejętności z poszczególnych przedmiotów:

- język polski: czytanie, pisanie, elementy wiedzy o języku;
- matematyka: liczenie i sprawność rachunkowa, umiejętności praktyczne, rozwiązywanie zadań tekstowych;
- przyroda: obserwacja przyrodnicza oraz ich analiza, wykorzystanie wiedzy przyrodniczej, poszanowanie przyrody.

WYNIKI W NAUCE KLAS IV i starszych

Średnią ocen z poszczególnych przedmiotów na koniec roku 2016/2017 przedstawia poniższa tabela:

Tab. 4. Średnia ocen na koniec roku 2016/2017

SP	rok 2016/2017											
	język angielski			matematyka			przyroda			zaj. komputerowe		
	dz.	chł.	razem	dz.	chł.	razem	dz.	chł.	razem	dz.	chł.	razem
kl. IV	4,21	3,93	4,07	3,77	3,62	3,70	4,11	3,87	3,99	4,59	4,28	4,44
kl.V	3,81	3,46	3,64	3,08	2,91	3,00	3,43	3,15	3,29	4,25	3,76	4,01
kl.VI	4,09	3,51	3,80	3,55	3,12	3,34	3,94	3,13	3,54	4,65	4,51	4,58
Razem kl. IV-VI	4,04	3,63	3,84	3,47	3,22	3,35	3,83	3,38	3,61	4,50	4,18	4,34

Ze względu na reformę oświatową w 2017 roku nie odbył się sprawdzian szóstoklasisty.

Poniżej przedstawiono dane ze sprawdzianu szóstoklasisty w 2016 roku. 5 kwietnia przeprowadzono sprawdzian na zakończenie klas szóstych. Wyniki przedstawiają się następująco:

Tab. 5. Wyniki sprawdzianów szóstoklasistów w roku szkolnym 2015/2016

Typ wymagań standardowy

klasa	język polski	matematyka	razem	język angielski
Szkoła	71,7	58,8	67,2	71,0
Gmina	67,8	54,0	62,3	65,0
Powiat	70,8	51,7	62,7	65,6
Województwo	73,3	58,4	68,9	75

W roku szkolnym 2016/2017 przeprowadzono sprawdzian szóstoklasisty w ramach badania wyników nauczania w klasach VI opierając się na wydawnictwie Operon. Wyniki ogólne dla poszczególnych klas przedstawiają się następująco:

Tab. 6. Szczegółowe wyniki sprawdzianu szóstoklasistów w ramach badania wyników nauczania w roku szkolnym 2016/2017

Klasa	język polski i matematyka	język angielski
Klasa VIa	58,0%	62,0%
Klasa VIb	61,9%	59,0%
Klasa VIc	53,1%	47,7%
Szkoła	56,7%	56,2%
Województwo	55%	64%
Polska	54%	59%

Test badał umiejętności uczniów w następujących obszarach:

- 1) **język angielski:** rozumienie wypowiedzi, znajomość środków językowych, reagowanie na wypowiedzi;
- 2) **matematyka:** sprawność rachunkowa, modelowanie matematyczne;
- 3) **język polski:** odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji, analiza i interpretacja tekstów kultury, tworzenie wypowiedzi.

Wyniki dla poszczególnych standardów w klasach przedstawiają się następująco:

1) język angielski:

- rozumienie wypowiedzi - 59%
- znajomość środków językowych - 53%
- reagowanie na wypowiedzi - 62%

2) matematyka:

- sprawność rachunkowa - 48%
- modelowanie matematyczne - 38%

3) język polski:

- odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji - 78%
- analiza i interpretacja tekstów kultury - 85%
- tworzenie wypowiedzi - 64%

Liczbę uczniów z oceną niedostateczną/dopuszczającą na świadectwie na koniec roku szkolnego 2016/2017 (w rozbiciu na poszczególne przedmioty i klasy) przedstawia poniższa tabela:

Tab. 7. Liczba uczniów z oceną niedostateczną/dopuszczającą na świadectwie w roku szkolnym 2016/2017

SP	rok 2016/2017											
	język angielski			matematyka			przyroda			zaj. komputerowe		
	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem
kl. IV	4		4	5	3	8	3	2	5	1		1
kl.V		4	4	12	13	25	9	10	19	1	5	6
kl.VI	1	6	7	4	16	20	3	10	13	0	0	0
Razem kl. IV-VI	5	10	15	21	32	53	15	22	37	2	5	7
w tym ndst.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Liczbę uczniów z oceną bardzo dobrą i celującą na świadectwie na koniec roku szkolnego 2016/2017 (w rozbięciu na poszczególne przedmioty i klasy) przedstawia poniższa tabela:

Tab. 8. Liczba uczniów z oceną celującą/bardzo dobrą na świadectwie w roku szkolnym 2016/2017

SP	rok 2016/2017											
	język angielski			matematyka			przyroda			zaj. komputerowe		
	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem	dz.	chl.	razem
kl. IV	23	10	33	10	9	19	16	10	26	27	13	40
kl.V	6	3	9	1	3	4	7	4	11	20	9	29
kl.VI	7	10	17	5	5	10	9	4	13	13	19	32
Razem kl. IV-VI	36	23	59	16	17	33	32	18	50	60	41	101

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Na podstawie rozmów z nauczycielami oraz z rodzicami zauważono, że uczniowie naszej szkoły mają braki w zakresie kompetencji społecznych. Kompetencje społeczne to umiejętności, które przyczyniają się do skutecznej interakcji z otoczeniem. To właśnie one bardzo często warunkują to, w jakim stopniu jesteśmy się przystosować do nowych, zmieniających się warunków, jak szybko reagujemy w sytuacji trudnej, jak bardzo jesteśmy odporni na sytuacje stresowe, czy wywołujemy konflikty w grupie, czy jesteśmy osobą ugodową itp. To wszystko składa się na nasz ogólny wizerunek jako pracownika.

Nauczyciele/nauczyciele wychowawcy wskazują na:

- słabe umiejętności komunikacyjne u części uczniów;
- braki w zakresie prezentacji swoich walorów u części uczniów;

- niewystarczającą znajomość samego siebie: brak świadomości swoich mocnych i słabych stron;
- brak umiejętności zachowań asertywnych u części dzieci;
- nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych;
- słabe korzystanie z informacji;
- słabe wykorzystywanie wiedzy w praktyce

B. Analiza rozwoju edukacji cyfrowej oraz nauczania eksperymentalnego oraz analiza przygotowania nauczycieli przedmiotów ogólnych do korzystania z najnowszych narzędzi wspierających edukację

Kompetencje nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw

W Szkole Podstawowej pracuje wykwalifikowana kadra nauczycielska. Obecnie w szkole uczy 94 nauczycieli z czego: 86 dyplomowanych, 6 mianowanych i 2 kontraktowych.

Wśród nich jest 81 kobiet, 13 mężczyzn. Żaden z nauczycieli nie jest niepełnosprawny.

Przeważająca część nauczycieli ma minimum 20 – letni staż pracy, średnia ich wieku wynosi powyżej 40 lat. Wszyscy nauczyciele mają wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym oraz awans zawodowy. Większość nauczycieli ma też ukończone studia podyplomowe lub kursy kwalifikacyjne i uprawnienia do nauki dwóch lub więcej przedmiotów.

Kadra kierownicza Szkoły to Dyrektor i jego dwaj zastępcy, odpowiedzialni za pracę poszczególnych budynków.

W wyniku diagnozy zwrócono uwagę na niedostateczne wykorzystanie innowacyjnych metod w procesie dydaktycznym. Nauczyciele zdają sobie sprawę z deficytów jakie posiadają w tym zakresie i zgłaszają potrzebę organizacji szkoleń w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw. Z dotychczasowej pracy z uczniami wynika, że lekcje i program nauki dla uczniów nie jest zbyt atrakcyjny. Nauczyciele zauważyli problem w podejściu uczniów do nauki, która jest dla nich tylko obowiązkiem. Natomiast część uczniów uzdolnionych w danych dziedzinach spotyka barierę, którą ciężko pokonać. Sami uczniowie zwracają uwagę na to, że lekcje są „nudne”, „mało wciągające”. Osoby te oczekują korzystania z nowoczesnych metod i technik nauki a przede wszystkim czują potrzebę podnoszenia swojej wiedzy. Dlatego też nauczyciele

czują się bezradni wobec potrzeb i oczekiwań uczniów. Nauczyciele zgłaszają potrzebę organizacji zajęć opartych na metodzie eksperymentu, sygnalizują chęć podnoszenia swoich kwalifikacji w tym zakresie oraz korzystania z narzędzi TIK w procesie dydaktycznym. Nauczyciele zdają sobie sprawę z wagi kształtowania u uczniów od najmłodszych lat kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, stąd zgłaszają potrzebę podnoszenia swoich umiejętności w tym zakresie.

Nauczanie eksperymentalne:

Obecnie w szkole nauczanie eksperymentalne prowadzone jest w bardzo ubogim zakresie. Po analizie możliwych przyczyn problemów występujących w szkole ustalono, że w głównej mierze do słabych wyników z przedmiotów ścisłych przyczyniają się negatywne stereotypy dotyczące poszczególnych przedmiotów i podejście uczniów, którzy nie wierząc w swoje siły z góry zakładają, że pewne przedmioty są trudne i „nie do przejścia”. Uczniowie uzdolnieni w zakresie przedmiotów ścisłych zaś nie mają możliwości rozwijania swoich pasji i zainteresowań, często nie chcą „wybijać się”, gdyż obawiają się, że będzie to źle postrzegane przez rówieśników (ustalono to na podstawie wywiadów z uczniami). W celu rozwijania zainteresowań uczniów przedmiotami ścisłymi oraz przełamywania negatywnych stereotypów będących przyczyną niechęci części uczniów do nauki tych przedmiotów, zaplanowano zajęcia prowadzeniu w oparciu o metodę eksperymentu.

Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych i matematyki zatrudnieni w naszej szkole widzą potrzebę i konieczność organizacji tego typu zajęć dla uczniów. Jednocześnie zgłaszają, że nie są odpowiednio przygotowani do prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu. Stąd też zgłaszają potrzebę organizacji szkoleń w zakresie **rozwoju i doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.**

Rozwój edukacji cyfrowej oraz analiza przygotowania nauczycieli do korzystania z najnowszych narzędzi wspierających edukację:

W szkole zgodnie z obowiązującym programem nauczania prowadzone są zajęcia komputerowe w następującym wymiarze godzin:

- a) klasy IV- informatyka – 4/4 tj 8 godz. tygodniowo;
- b) klasa V: informatyka – 3/3 tj 6 godz. tygodniowo;
- c) klasa VI: informatyka – 3/3 tj 6 godz. tygodniowo;
- d) klasa VII: informatyka – 3/3 tj 6 godz. tygodniowo.

W czasie zajęć innych niż zajęcia komputerowe nauczyciele w zasadzie nie wykorzystują innowacyjnych narzędzi z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Jest to

spowodowane z jednej strony brakami sprzętowymi, a z drugiej strony wynika to z braku umiejętności nauczycieli w tym zakresie. Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie, dla których e-środkowisko jest obecnie naturalnym środowiskiem komunikacyjnym, widzą w edukacji cyfrowej szansę na rozwój i podniesienie wyników uczniów. Obecnie bowiem komputer i Internet stają się nieodłącznym elementem dnia codziennego młodego człowieka - uczniowie korzystają z Internetu nie tylko szukając informacji niezbędnych im do szkoły, ale również komunikują się z wykorzystaniem Internetu, spędzają wolny czas surfując po najróżniejszych stronach w sieci, Internet jest dla nich źródłem rozrywki. I to są te „jasne” strony sieci - młody człowiek poszerza swoje horyzonty dzięki cyberprzestrzeni, rozwija swoje zainteresowania, poznaje świat. Nie można jednak zapominać o tym, jakie niebezpieczeństwa czyhają w sieci - i w tym właśnie zakresie należy edukować młodych ludzi już od najmłodszych lat, po to, aby pomóc im ustrzec się tych zagrożeń.

Podsumowując:

Nauczyciele zgłaszają potrzebę rozwoju swoich umiejętności:

Nauczyciele zgłaszają potrzebę rozwoju swoich umiejętności:

- 31 /27 K/ nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw,
- 36 /33 K/ nauczycieli w zakresie doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- 36 /33 K/ nauczycieli w zakresie stosowania narzędzi TIK w dydaktyce oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.

Podniesienie umiejętności i kompetencji nauczycieli w w/w obszarach pozwoli na wprowadzenie w system nauczania nowych metod bądź form, które będą sprzyjały podniesieniu jakości nauczania w naszej szkole.

- C. Wyposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne i komputerowy, z uwzględnieniem inwentaryzacji posiadanego sprzętu (w szczególności sprzętu zakupionego ze środków UE we wcześniejszych perspektywach finansowych i wciąż używanego).**

Analizując sytuację obecną w szkole dokonano również inwentaryzacji sprzętów, jakimi dysponuje szkoła i jakie są do dyspozycji uczniów. Wyniki tej inwentaryzacji przedstawiono poniżej.

Tab. 9. Inwentaryzacja - sale komputerowe

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Zródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Laptop	2	2015	Środki własne
2.	Projektor multimedialny	2	2015	Środki własne
3.	Tablet	1	2017	Środki własne
4.	Stanowiska komputerowe	14	2004	Program rządowy
5.	Stanowiska komputerowe	12	2005	Program rządowy

Tab. 10. Inwentaryzacja - sale językowe

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Zródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Laptop	2	2015	Środki własne
2.	Projektor multimedialny	2	2015	Środki własne
3.	Laptop	2	2017	Środki własne
4.	Projektor multimedialny	2	2017	Środki własne

Tab. 11. Inwentaryzacja - sala przyrodnicza

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Zródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Tablica interaktywna	1	2016	Środki unijne
2.	Projektor multimedialny	1	2016	Środki unijne
3.	Laptop	1	2016	Środki unijne

Tab. 12. Inwentaryzacja – sale matematyczne

Lp.	Rodzaj sprzętu	Liczba sztuk	Rok zakupu	Zródło sfinansowania zakupu sprzętu (środki własne, dofinansowanie z programu rządowego/ze środków unijnych)
1.	Laptop	2	2016	Środki własne
2.	Projektor multimedialny	2	2016	Środki własne
3.	Tablet	1	2017	Środki własne

Szkoła dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: bariery architektoniczne zniwelowane są poprzez podjazd. Osoby na wózku mogą bez przeszkód dostać się do naszej

szkoły i się po niej poruszają. Dodatkowo w szkole znajduje się toaleta w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Budynek Szkoły przy ul. Wójtowskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przystosowany jest częściowo – jest podjazd na dolny korytarz w najstarszej części szkoły, szerokie drzwi do sal lekcyjnych i do łazienki.

Natomiast budynek Szkoły przy ulicy Bodzentyńskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przystosowany jest dosyć dobrze – podjazd pod drzwi główne, wewnątrz budynku jest zamontowana winda.

D. Wymogi wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek z dnia 11.08.2017 r.

Szkoła nie spełnia poniższych wymogów określonych w rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek z dnia 11.08.2017 r.

1) Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Z diagnozy wynika, że w szkole planuje się procesy edukacyjne, nauczyciele przy planowaniu uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów. Szkoła zapewnia możliwość korzystania z pomocy dydaktycznych, nauczyciele stosują różnorodne metody. Nauczyciele przekazują informację zwrotną uwzględniającą ocenę (wskazanie błędów, sposób poprawy, mocne i słabe strony) i diagnozują możliwości. Nauczyciele biorą pod uwagę opinię uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć. Konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych i dokonują analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole. Zajęcia odbywają się nie tylko w salach lekcyjnych i na terenie szkoły, ale także w naturalnym środowisku (las, park).

Nauczyciele przy realizacji podstawy programowej wykorzystują różne dostępne pomoce dydaktyczne: materiały poglądowe, karty pracy, pakiety edukacyjne, gry dydaktyczne, pomoce multimedialne.

Mimo wszelkich starań ze strony kadry procesy edukacyjne nie są do końca zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Sale nie są wyposażone w sprzęt multimedialny. Stosowanie na zajęciach w szerokim zakresie technologii komputerowej sprzyja uczeniu się w opinii uczniów, rodziców i nauczycieli – rodzice i uczniowie zgłaszają potrzebę realizację zajęć wykorzystaniem TIK. Również zbyt mała liczba uczniów angażuje się w udział w konkursach tematycznych i przedmiotowych. W szkole jest grupa uczniów którzy mają trudności edukacyjne. Szkoła zapewnia podstawowe zajęcia pozalekcyjne. Istnieje większa liczba chętnych uczniów niż ilość zajęć pozalekcyjnych. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się zajęcia wyrównawcze z matematyki, języka angielskiego,

przyrody. Uczniowie zgłaszają również zapotrzebowanie na zajęcia rozwijające z angielskiego i informatyki.

Elementem motywującym uczniów do pracy, jak wskazali nauczyciele, jest stwarzanie na zajęciach sytuacji problemowych umożliwiających rozwiązywanie zadań w sposób twórczy. Uczniowie są na lekcjach zazwyczaj aktywni, często jednak wielu z nich trudno skupić uwagę i aktywność na dłuższy czas. Szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych. Jednak wielu nauczycieli zwraca uwagę na szybki postęp w tej dziedzinie cyfryzacji i konieczność dostosowania szkoły do nowości – stąd przekonanie, że pracownie i sale lekcyjne powinny być wyposażone w tablice interaktywne, projektory, laptopy, rzutniki.

Uczniowie dostrzegają atrakcyjność zajęć realizowanych metodami aktywizującymi. Niezbędna jest również ustawiczna dbałość ze strony nauczycieli o stosowanie aktywizujących metod nauczania. Nauczyciele zgłaszają potrzebę doskonalenia zawodowego w zakresie metod aktywizacyjnych i pracy z multimediami, TIK, eksperymentu.

2) Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Nauczyciele realizując podstawę programową uwzględniają zalecane warunki i sposób realizacji ustalone dla danego przedmiotu nauczania. W szkole prowadzona jest diagnoza osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, której wyniki są wykorzystywane w pracy. Monitorują osiągnięcia uczniów na różne sposoby, jednakże wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie zawsze przekładają się w pełni na wzrost efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Nauczyciele przedmiotów przeprowadzają testy diagnozujące stopień opanowania podstawy programowej po rozpoczęciu nowego etapu edukacyjnego. Wnioski z analiz osiągnięć uczniów służą do organizacji pracy nauczyciela, modyfikacji planów dydaktyczno-wychowawczych, metod i form pracy na lekcji, tworzenia oferty zajęć rozwijających zainteresowania i wspierających uczniów, wyrównujących braki. Wszyscy nauczyciele potwierdzili realizację treści (wiadomości i umiejętności) określonych w podstawach programowych z poszczególnych przedmiotów.

Patrząc indywidualnie na uczniów możemy stwierdzić, że różny jest stopień opanowania wiadomości i umiejętności z poszczególnych przedmiotów. Uczniowie utrwalają podstawę programową w różnym stopniu w zależności od indywidualnych możliwości i wysiłku intelektualnego, tempa pracy, licznej absencji.

U części uczniów można zauważyć spadek wyników nauczania. Rzadko pojawia się powtarzanie klasy jednak często oceny po I okresie są dużo niższe niż na koniec roku.

Najwięcej trudności sprawia matematyka, przedmioty przyrodnicze, trochę mniej j. angielski stąd też potrzeba szerszego wsparcia tych dziedzin wiedzy. Są zespoły klasowe gdzie na koniec roku jest bardzo mało ocen bardzo dobrych i żadnej celującej (j. angielski, matematyka). Zauważalna jest tendencja obniżania się średniej ocen od klasy IV do VI z j. angielskiego, matematyki i przyrody. Dodatkowe zajęcia pozwolą uczniom uzupełnić i utrwalić wiadomości. W większości organizowane obecnie zajęcia pozalekcyjne to zajęcia wyrównawcze. Oferta zajęć dla uczniów zdolnych jest niewystarczająca. Wzbogacenie oferty szkoły o zajęcia rozwijające pozwoli rozwijać się uczniom zdolnym.

Doposażenie sal dydaktycznych w sprzęt multimedialny i inne pomoce dydaktyczne ułatwi nauczycielom pracę, ale także uczyni zajęcia atrakcyjniejszymi i przyczyni się do efektywniejszego nabywania wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej.

3) Uczniowie są aktywni

Istnieje grupa uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych. Najwięcej uczniów uczestniczy w zajęciach wyrównawczych i sportowych. Spora grupa uczniów około 65% nie uczestniczy w zajęciach systematycznie.

Prezentacja zdolności i zainteresowań uczniów odbywa się głównie podczas zawodów sportowych i uroczystości, rzadziej podczas konkursów szkolnych, międzyszkolnych lub zewnętrznych. Na podstawie analizy dokumentów szkolnych oraz wywiadów z nauczycielami należy stwierdzić, iż zbyt mała grupa uczniów bierze udział w konkursach przedmiotowych, tematycznych. Niewielka grupa uczniów przechodzi również do drugiego etapu. Uczniowie twierdzą że realizowane zajęcia w niedostatecznym stopniu przygotowują ich do konkursów przedmiotowych. Udział w zajęciach pozalekcyjnych nie przekłada się na znaczące sukcesy uczniów w konkursach i turniejach wiedzy. Część rodziców dostrzega brak zainteresowania swoich dzieci udziałem w zajęciach pozalekcyjnych. Jednocześnie wzrasta zainteresowanie rodziców korepetycjami, zwłaszcza z matematyki i języka angielskiego. Szkoła stwarza małą ilość sytuacji, w których uczniowie mogą wykazywać się własną aktywnością, pomysłowością i twórczością. Uczniowie jak i rodzice zgłaszają zapotrzebowanie na zajęcia rozwijające szczególnie z matematyki i języka angielskiego. Należałoby zwiększać zainteresowania młodzieży zajęciami pozalekcyjnymi, poprzez stosowanie nieszablonowych metod i form pracy oraz stosowanie TIK. Motywować uczniów do odkrywania swoich możliwości i talentów, proponując nowatorskie programy kół zainteresowań, kół przedmiotowych oraz udział w projektach ogólnoszkolnych poszerzających ich horyzonty intelektualne. Podjąć działania mające na celu zwiększenia udziału uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych w celu umożliwienia prezentacji własnych uzdolnień i zainteresowań poprzez prowadzenie zajęć metodami aktywizującymi, eksperymentalnymi i innowacyjnymi.

III. Analiza wyników

A. Uczniowie i ich wyniki:

Klasy I-III:

Na podstawie wyników sprawdzianu oraz analizy ocen bieżących w dziennikach lekcyjnych, a także biorąc pod uwagę oceny na świadectwach (w formie opisowej) nie stwierdzono obszarów problemowych w klasach I-III - nie stwierdza się konieczności prowadzenia zajęć dodatkowych w tych klasach.

Klasy IV i starsze:

Przeanalizowano wyniki uzyskiwane na egzaminach szóstoklasisty, średnie ocen na świadectwach oraz liczbę osób z najłabszymi i najlepszymi wynikami oraz wyrażone opinie uczniów, rodziców, nauczycieli i dyrekcji szkoły.

Stwierdzono następujące obszary problemowych:

- 1) bardzo słabe wyniki z matematyki, słabe wyniki z przyrody u części uczniów, słabe wyniki z języka angielskiego u części uczniów;
- 2) bardzo dobre i dobre wyniki z zaj. komputerowych, dobre wyniki z języka angielskiego i przyrody u części uczniów oraz duże zainteresowanie zajęciami dodatkowymi w/w zakresu - uczniowie ci nie mają możliwości rozwijania swoich uzdolnień i zainteresowań.

Poniżej przedstawiono informacje obrazujące stwierdzone obszary problemowe w zakresie wyników uczniów:

MATEMATYKA

Średnia ocen z matematyki na koniec roku 2016/17 wyniosła 3,35 (dziewczynki: 3,47, chłopcy 3,22).

Wyniki ostatniego egzaminu szóstoklasisty: uczniowie SP w Iłży uzyskali wynik 58,8%, przy wyniku gminy Iłża 54%, wyniku powiatu 51,7% oraz wyniku województwa mazowieckiego 58,4%.

W 2017 r. 53 uczniów (spośród 220 uczniów klas IV-VI) miało oc. dopuszczającą z matem. na świadectwie (32 chł.), natomiast ocenę bardzo dobrą i celującą miało 33 uczniów (17 chł.)

Powyższe dane świadczą o występowaniu problemu w radzeniu sobie z matematyką.

Z przeprowadzonych z uczniami wywiadów wynika, że 105 U/51 chł. chętnie wzięłoby udział w zaj. wyrównawczych z matematyki. Ponadto 108 rodziców (62 rodziców uczniów) uważa, że ich dziecko powinno wziąć udział w takich zajęciach.

Oceny celujące i bardzo dobre świadczą natomiast o tym, że część uczniów wykazuje

uzdolnienia w zakresie tego przedmiotu. Aż 111 U/45 chł. chętnie wzięłoby udział w zaj. doskonalących z matematyki, również 102 rodziców (58 rodziców uczniów) uważa, że ich dziecko powinno wziąć udział w takich zajęciach.

PRZYRODA

Średnia ocen z przyrody na koniec roku 2016/17 wyniosła 3,61 (dziewczynki: 3,83, chłopcy 3,38).

W 2017 r. 37 uczniów (spośród 220 uczniów klas IV-VI) miało oc. niedostateczną/dopuszczającą z przyrody na świadectwie (22 chł.).

W 2017 r. 50 uczniów miało oc. bardzo dobrą/celującą z przyrody na świadectwie (18 chł.).

Powyższe dane świadczą że część uczniów interesuje się tym przedmiotem.

UWAGA: Zgodnie z reformą edukacji przyroda jako przedmiot przewidziana jest w ramach nauki w czwartej klasie 8-letniej szkoły podstawowej. Przedmioty, takie jak: biologia, geografia, chemia czy fizyka realizowane będą odpowiednio w klasach V-VIII szkoły podstawowej. Program tych przedmiotów w naszej szkole realizowany jest dopiero od września 2017 r. Już po tych kilku miesiącach zajęć w klasie VII widać, że część uczniów ma problemy z chemią, fizyką, natomiast zauważa się też duże zainteresowanie u części uczniów ~~geografią. Uczniowie wyrażają chęć uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych z chemii (61/34 chł.) i fizyki (59/33 chł.) oraz zajęciach doskonalących z geografii (41/18 chł.) i przyrody (50/24 chł.).~~

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

Średnia ocen z zaj. komputerowych na koniec roku 2016/17 wyniosła 4,34 (dziewczynki: 4,50, chłopcy 4,18).

W 2017 r. 91 uczniów (spośród 220 uczniów klas IV-VI) miało oc. bardzo dobrą/celującą z zaj. komputerowych na świadectwie (34 chł.).

Powyższe dane świadczą o występowaniu zainteresowania wśród uczniów w zakresie zaj. komputerowych.

Z przeprowadzonych z uczniami wywiadów wynika, że 85 U/51 chł. chętnie wzięłoby udział w zaj. doskonalących z zakr. informatyki. 81 rodziców (35 rodziców uczniów) uważa że ich dziecko powinno wziąć udział w takich zajęciach.

Dodatkowo, na podstawie rozmów z rodzicami, ale również na podstawie obserwacji nauczycieli prowadzonych w czasie zajęć komputerowych, ustalono, że bardzo ważna jest edukacja w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego oraz innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera. Obecnie bowiem komputer i Internet stają się nieodłącznym elementem dnia codziennego młodego człowieka - uczniowie korzystają z Internetu nie tylko szukając informacji

niezbędnych im do szkoły, ale również komunikują się z wykorzystaniem Internetu, spędzają wolny czas surfując po najróżniejszych stronach w sieci, Internet jest dla nich źródłem rozrywki. I to są te „jasne” strony sieci - młody człowiek poszerza swoje horyzonty dzięki cyberprzestrzeni, rozwija swoje zainteresowania, poznaje świat. Nie można jednak zapominać o tym, jakie niebezpieczeństwa czyhają w sieci - i w tym właśnie zakresie należy edukować młodych ludzi już od najmłodszych lat, po to, aby pomóc im ustrzec się tych zagrożeń.

JEZYK ANGIELSKI

Średnia ocen z j. angielskiego na koniec roku 2016/17 wyniosła 3,84 (dziewczynki: 4,04, chłopcy 3,63).

Wyniki ostatniego egzaminu szóstoklasisty: uczniowie SP w Iłży uzyskali wynik 71%, przy wyniku gminy Iłża 65%, wyniku powiatu radomskiego 65,6% oraz wyniku województwa mazowieckiego 75%.

W 2017 r. 15 uczniów (spośród 220 uczniów klas IV-VI) miało oc. niedostateczną/dopuszczającą z j. angielskiego na świadectwie (10 chł.).

W 2017 r. 56 uczniów miało oc. bardzo dobrą/celującą z j. angielskiego na świadectwie (23 chł.).

Z przeprowadzonych z uczniami wywiadów wynika, że 89 U/42 chł. chętnie wzięłoby udział w zaj. doskonalących z zakr. j. angielskiego. 91 rodziców (42 rodziców uczniów) uważa że ich dziecko powinno wziąć udział w takich zajęciach.

Z przeprowadzonych z uczniami wywiadów wynika, że 109 U/55 chł. chętnie wzięłoby udział w zaj. wyrównawczych z zakr. angielskiego. 112 rodziców (59 rodziców uczniów) uważa że ich dziecko powinno wziąć udział w takich zajęciach.

POSTAWY NIEZBĘDNE NA RYNKU PRACY

Jedną z przyczyn w/w stwierdzonych problemów w zakresie wyników uczniów są zdiagnozowane braki w zakresie kompetencji społecznych uczniów, w szczególności w zakresie związanych z nimi postaw: kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej. Zdaniem nauczycieli każdy z uczniów naszej szkoły posiada w określonym stopniu braki w tym zakresie. Braki te wpływają negatywnie na nie tylko na ich samopoczucie, czy relacje w grupie rówieśniczej, ale również na wyniki w nauce. Przykładowo dziecko, które ma trudności w zakresie prezentacji swoich walorów nie jest w stanie w odpowiedni sposób „sprzedać” swojej wiedzy – otrzymuje więc przez to słabsze oceny. To frustruje go jeszcze bardziej i koło się zamyka. Konieczne jest zatem podjęcie działań mających na celu podniesienie poziomu kompetencji społecznych uczniów naszej szkoły oraz ukształtowanie związanych z nimi postaw: kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej, zwłaszcza dlatego, że odgrywają one kluczową rolę na rynku pracy. Zgodnie z przysłowiem „Czego Jas

się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał" ważne jest, aby od najmłodszych lat dzieci kształtowały w sobie w/w kompetencje i postawy, co ułatwi im na późniejszym etapie funkcjonowanie w społeczeństwie i na rynku pracy.

B. Kompetencje nauczycieli

W wyniku diagnozy zwrócono uwagę na:

- 1) niewystarczające umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności
- 2) niedostateczne umiejętności i kompetencje zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu
- 3) niewystarczające umiejętności nauczycieli w zakresie wykorzystania narzędzi TIK w dydaktyce.

Przekłada się to na występowanie stwierdzonych problemów w zakresie wyników uczniów.

C. Inwentaryzacja szkoły

W wyniku diagnozy stwierdzono braki w zasobach szkoły – jest to kolejny obszar problemowy. Szkoła posiada pomoce dydaktyczne, sprzęt TIK, jednak ich ilość i jakość są niewystarczające, aby prowadzić zajęcia z wykorzystaniem metody eksperymentu i aby móc w pełni czerpać z korzyści jakie niesie za sobą wykorzystanie elementów TIK w dydaktyce.

IV. Wnioski

Stwierdzono następujące obszary problemowe:

- 1) bardzo słabe wyniki z matematyki, słabe wyniki z przyrody i z języka angielskiego u części uczniów;
- 2) bardzo dobre i dobre wyniki z zaj. komputerowych, dobre wyniki z języka angielskiego i matematyki u części uczniów oraz duże zainteresowanie zajęciami dodatkowymi w/w zakresu - uczniowie ci nie mają możliwości rozwijania swoich uzdolnień i zainteresowań;
- 3) braki w zakresie kompetencji społecznych uczniów, w szczególności w zakresie postaw: kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej.

Przyczyny w/w problemów:

- 1) niedoposażenie pracowni przedmiotowych;
- 2) braki w zakresie kompetencji społecznych uczniów, w szczególności w zakresie związanych z nimi postaw: kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej;
- 3) brak motywacji uczniów do zdobywania wiedzy,
- 4) niewystarczające umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej)
- 5) niedostateczne umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu
- 6) niewystarczające umiejętności nauczycieli w zakresie wykorzystania narzędzi TIK w dydaktyce.

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz biorąc pod uwagę liczbę osób z ocenami niedostatecznymi/dopuszczającymi oraz bardzo dobrymi/celującymi ustalono że **konieczna jest interwencja** w zakresie z jednej strony **wyrównywania deficytów** osób słabiej radzących sobie z nauką oraz z drugiej strony - w zakresie **rozwijania zainteresowań** uczniów z wysokimi wynikami. Stwierdzono zatem, że konieczne jest podjęcie działań w zakresie organizacji zajęć wyrównawczych (z matematyki, z języka angielskiego i z przedmiotów przyrodniczych, w tym z chemii, fizyki i geografii) i zajęć doskonalących (z zaj. komputerowych, j. angielskiego i matematyki).

Ponadto, po analizie możliwych przyczyn problemów występujących w szkole ustalono, że w głównej mierze do słabych wyników przyczyniają się negatywne stereotypy dotyczące poszczególnych przedmiotów i podejście uczniów, którzy nie wierząc w swoje siły z góry zakładają, że pewne przedmioty są trudne i „nie do przejścia”. Uczniowie uzdolnieni zaś nie mają możliwości rozwijania swoich pasji i zainteresowań, często nie chcą „wybijać się”, gdyż obawiają się, że będzie to źle postrzegane przez rówieśników (ustalono to na podstawie wywiadów z uczniami).

W celu rozwijania zainteresowań uczniów przyrodą oraz przełamania negatywnych stereotypów będących przyczyną niechęci części uczniów do nauk przyrodniczych, zaplanowano zajęcia prowadzeniu w oparciu o **metodę eksperymentu**.

Widząc potencjał w technikach informacyjno-komunikacyjnych i jednocześnie niewystarczające umiejętności nauczycieli w zakresie **wykorzystania TIK w dydaktyce** zdecydowano się przeszkolić nauczycieli w tym zakresie, po to, aby w pełni mogli korzystać z tego potencjału i prowadzić zajęcia z wykorzystaniem TIK.

Ponadto, mając na uwadze niebezpieczeństwa czyhające w cyberprzestrzeni, ustalono, że należy w trakcie zajęć komputerowych podejmować tematykę zagrożeń, na jakie mogą natknąć się uczniowie-młodzi Internauci i edukować uczniów w zakresie metod „obrony” przed e-niebezpieczeństwami.

Po dokonaniu powyższej analizy powstała koncepcja projektu „*Nasza szansa na przyszłość*”.

O liczbie i wielkości grup, dla których zorganizowane będą zajęcia, zadecyduje przede wszystkim analiza liczby osób z najwyższymi i najniższymi wynikami oraz wskazania nauczycieli (na podst. prowadzonych na bieżąco obserwacji). Decydujący wpływ na decyzję dotyczące liczebności grup będą miały wyniki wywiadów z uczniami i rodzicami (na wywiadówkach).

BURMISTRZ IŁŻY

Andrzej Moskwa

Niniejsza diagnoza została zatwierdzona Zarządzeniem Burmistrza Iłży Nr 103/2017 z dnia 19 grudnia 2017r.